

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny

Szkoła Podstawowa
im. Kajetana Koźmiana
w Bychawce

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.);
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526);
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59);
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189);
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487);
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783);
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii(Dz. U. z 2015 r. poz. 1249);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r. poz. 356);
- Statut szkoły.

Wstęp

Pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele i wychowawcy wspomagają wszechstronny i harmonijny rozwój swoich uczniów, tak aby każdy z nich akceptował siebie i był otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Kajetana Koźmiana w Bychawce opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbanie o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie jest świadomym i planowanym procesem wspomagania młodego człowieka w rozwoju, które ukierunkowane jest na osiągnięcie dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i moralnej.

Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Ponadto program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Działania wychowawczo-profilaktyczne podejmowane przez naszą szkołę ukierunkowane są na rozpoznawanie i zaspakajanie potrzeb dziecka, jego rodziny

oraz środowiska, w którym to dziecko funkcjonuje. Pragniemy, żeby nasi uczniowie zdobyli taką wiedzę, takie umiejętności i kompetencje, aby w przyszłości stali się świadomymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której przyjdzie im żyć. Dążymy do tego, by nasi uczniowie umieli dostosowywać się do ciągle zmieniającego się świata. Pomagamy im rozwijać zainteresowania, pasje, a także staramy się, aby w jak najlepszym stopniu wykorzystywali swój potencjał intelektualny, swoje umiejętności i możliwości. Ponadto chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, by panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli.

Wiemy, że nasi uczniowie winni otrzymać wsparcie i pomoc w procesie wszechstronnego rozwoju, a w razie potrzeby kompensowanie jego niedostatków. Powinni również umieć radzić sobie z trudnościami, zagrożeniami, nałogami oraz czynnikami blokującymi i zaburzającymi zdrowe, szczęśliwe życie.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- 1) wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
- 2) wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- 3) ewaluacji poprzedniego programu wychowawczego i programu profilaktyki szkolnej realizowanych w szkole,
- 4) wniosków i analiz (np. wniosków z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych itp.),

- 5) ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli, rodziców i uczniów szkoły,
- 6) innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (uwag, sprawozdań, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców).

I. Misja szkoły

Misją naszej szkoły jest wykształcenie i wychowanie młodych ludzi tak, by w pełni sprościli zadaniom, jakie nakłada na nich współczesny świat. Chcemy być szkołą bezpieczną i przyjazną dziecku. Promujemy afirmację życia, twórcze myślenie, poszukiwanie prawdy, optymizm, asertywność. Uczniów traktujemy ze zrozumieniem. Kształtujemy postawy patriotyczne, uczymy zasad demokracji, tolerancji i odpowiedzialności.

Ponadto dbamy o rozwój osobowości i talentów swoich wychowanków, wyposażamy ich w nowoczesną wiedzę, umiejętność uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy.

Wprowadzamy uczniów w tradycję kultury regionalnej, narodowej i europejskiej. Wychowujemy przez sztukę, dążymy do wysokiego poziomu edukacji artystycznej. Dbamy o dobrą kondycję psychiczną i fizyczną naszych wychowanków, propagujemy wzory zdrowego stylu życia.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą, we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów oraz pozostałymi pracownikami szkoły przy wsparciu specjalistów tj. pedagoga, psychologa, pielęgniarki. Nieodzownymi i najważniejszymi partnerami w procesie wychowania naszych uczniów są ich rodzice, a środowiskami współpracującymi – dom rodzinny i środowisko lokalne.

II. Cele ogólne:

1. Wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia (intelektualnego, społecznego, zdrowotnego, moralnego, fizycznego).
2. Kształtowanie postaw społecznych opartych na tolerancji, poszanowaniu prawa każdego człowieka. Uwrażliwianie na uczucia innych ludzi.
3. Budzenie szacunku dla państwa jako dobra wspólnego, nauka odnajdywania swojego miejsca w rodzinie, grupie rówieśniczej, społeczności lokalnej, państwie, Europie i świecie.
4. Kształtowanie umiejętności i postaw uczniów, umożliwiających im poznawanie świata, wspomaganie ich samodzielności w uczeniu się, inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć.
5. Rozbudzanie ciekawości poznawczej oraz motywowanie do dalszej edukacji i realizacji własnych celów poprzez rzetelną pracę.
6. Wprowadzanie edukacji prozdrowotnej i profilaktyki.
7. Wspomaganie wychowania i rekompensowanie jego niedostatków.

Aby zaistniała możliwość osiągnięcia założonych celów, rodzice, wychowawcy, nauczyciele i wszystkie osoby biorące udział w procesie wychowania naszego ucznia powinni posiadać następujące cechy:

1. Wrażliwość, empatia i uważność, czyli umiejętność dostrzegania i rozumienia rozterek i innych stanów emocjonalnych dziecka i nastolatka oraz zauważania i trafnego interpretowania różnych przejawów jego poszukiwania własnej tożsamości.

2. Gotowość do wspierania, czyli gotowość pomocy w uświadamianiu uczniowi, jakie są jego cele i jak je osiągnąć. Ponadto towarzyszenie mu w podejmowaniu zadań i ponoszeniu konsekwencji własnych wyborów (jednak nie wyręczanie go w tym).
3. Czytelność, czyli sposób postępowania zrozumiały dla ucznia. Kierowanie się stałymi, przejrzystymi zasadami i umiejętność uzasadniania własnych wyborów.
4. Czujność, czyli specyficzny stan gotowości do wyłapywania sygnałów zapowiadających problem.
5. Otwartość w dialogu, czyli uważne słuchanie, umiejętność przyjmowania argumentów ucznia i przedstawiania mu swoich racji.
6. Adekwatność, czyli dostosowywanie wymagań stawianych uczniowi do jego aktualnych kompetencji i możliwości.
7. Stanowczość i konsekwencja, czyli stawianie wyraźnych granic, stosowanie jasnych reguł i ich egzekwowanie, dotyczy to także stawianie zakazów wynikających z przepisów prawnych (np. zakaz stosowania agresji, picia alkoholu, zażywania narkotyków itp.).
8. Zaangażowanie, czyli przedstawianie uczniowi szerokiej gamy autorytetów i wartości, spośród których mógłby wybierać w sposób konstruktywny dla siebie.

Działalność wychowawczo-profilaktyczna szkoły obejmuje w szczególności:

- 1) współpracę z rodzicami po to, aby kształtować postawy prozdrowotne i zdrowy styl życia uczniów;
- 2) ustalenie takiej hierarchii wartości, w której zdrowie plasuje się na wysokim poziomie;
- 3) wzmacnianie więzi uczniów ze szkołą oraz społecznością lokalną;
- 4) tworzenie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów, nauczycieli i rodziców;
- 5) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania właściwych relacji z uczniami i ich rodzicami;
- 6) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, wychowawców oraz rodziców;
- 7) rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej;
- 8) wspieranie działań mających na celu kształtowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

III. Zasady wychowawcze szkoły

Kierując się dążeniem do zbudowania takiego programu, który uwzględniałby powyższe założenia, specyfikę naszej szkoły i środowiska, jak również biorąc pod uwagę diagnozę stanu wychowania w szkole, pragniemy w naszej pracy realizować następujące zasady wychowawcze (wg. J. Homplewicza):

- 1) **zasadę prawdy**, czyli zachowanie zgodności słów wychowawcy z jego własną postawą życiową;
- 2) **zasadę dobra dziecka**, czyli konieczność kierowania się w procesie rozwojowym korzyścią, interesem, bezpieczeństwem i wszechstronnym rozwojem dziecka;
- 3) **zasadę przykładu własnego**, czyli utożsamianie się wychowawcy z prezentowanymi postawami, wymaganymi od podopiecznych;

- 4) **zasadę projekcji pedagogicznej**, czyli umiejętność spoglądania przez wychowawcę na sprawę dziecka z jego perspektywy;
- 5) **zasadę więzi emocjonalnej z dzieckiem**, czyli potrzebę nawiązywania i utrzymywania ciepłego, serdecznego kontaktu z wychowankiem;
- 6) **zasadę personalistycznego poszanowania osoby dziecka**, która zakłada dostrzeżenie i docenienie niepowtarzalności osoby ludzkiej w wychowanku;
- 7) **zasadę profesjonalizmu w wychowaniu**, czyli wymaganie od wychowawcy odpowiednich kompetencji oraz dojrzałości w działaniu.

IV. Sylwetka absolwenta

Sylwetka ucznia kończącego klasę III:

Uczeń III klasy szkoły podstawowej:

1. Coraz lepiej orientuje się w najbliższym otoczeniu, środowisku szkolnym i domowym.
2. Lubi szkołę i lubi się uczyć.
3. Sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą w życiu codziennym.
4. W kontaktach z innymi ludźmi przestrzega podstawowych zasad życia społecznego.
5. Formułuje pytania i poszukuje na nie odpowiedzi.
6. W jego zachowaniu przejawia się pogoda ducha.

Sylwetka absolwenta naszej szkoły:

1. Umie odnaleźć się w społeczeństwie i przystosować się do zmieniającej się rzeczywistości.
2. Ma poczucie własnej wartości, własnej tożsamości i godności. Optymalnie wykorzystuje swój potencjał i swoje doświadczenie.
3. Jest tolerancyjny, otwarty i wrażliwy na potrzeby innych, jego relacje z innymi oparte są na empatii i zrozumieniu.
4. Ma poczucie odpowiedzialności oraz świadomość ponoszenia konsekwencji własnych wyborów; rozsądnie wybiera własną ścieżkę życiową.
5. Skutecznie porozumiewa się w różnych sytuacjach, prezentuje własne stanowisko, z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi.
6. Posiada prawidłowe nawyki żywienia, nie ulega nałogom i złym nawykom.
7. Potrafi pracować w zespole.
8. Bierze aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju.
9. Wyznaje zasadę, że zdobywanie wiedzy jest interesujące i w ten sposób realizuje szkolny etos.
10. Czuje się odpowiedzialny za bezpieczeństwo innych (potrafi odpowiednio zareagować w sytuacji zagrożenia).
11. Jest zmotywowany do własnego rozwoju i dobrze przygotowany do następnego etapu nauki.
12. Zna reguły i zasady funkcjonowania w relacjach międzyludzkich; potrafi nawiązywać i podtrzymywać relacje.

V. Harmonogram działań:

Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy. - Wskazywanie zalet płynących z uczestnictwa w różnych zajęciach pozalekcyjnych oraz konkursach szkolnych i pozaszkolnych. 	nauczyciele, wychowawcy, specjaliści	wrzesień, zgodnie z harmonogramem zajęć	
2.	Budowanie poczucia własnej wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Indywidualizacja programu nauczania. - Udział uczniów w zajęciach dodatkowych i pozalekcyjnych. - Organizacja i prowadzenie zajęć specjalistycznych uwzględniających indywidualne potrzeby uczniów. - Organizowanie wyjazdów do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym. - Wzmacnianie postawy samodzielności i odpowiedzialności uczniów (wycieczki, projekty). - Promowanie sukcesów, prezentacje prac i osiągnięć uczniów. - Nagradzanie za wyniki w nauce (różnorodne formy nagradzania uczniów: książki, dyplomy, podziękowania.) - Prezentacja uzdolnień, talentów, zainteresowań poprzez udział w konkursach przedmiotowych, uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych, plastycznych, zawodach sportowych. - Pomoc w rozpoznawaniu mocnych i słabych stron ucznia, wykorzystanie sytuacji szkolnej do treningu, nauka nazywania emocji, uczuć. 	wszyscy nauczyciele specjaliści dyrektor rodzice	zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć	

3.	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień. Planowanie własnej kariery zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy. - Organizowanie warsztatów dla klasy VIII prowadzone przez pedagoga odnośnie budowania własnej kariery zawodowej. - Nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy. - Kształtowanie umiejętności kontrolowania emocji oraz właściwej samooceny podczas kreowania swojego wizerunku. - Realizacja programu zajęć z zakresu doradztwa zawodowego i planowanie dalszej drogi kształcenia. 	wychowawcy, doradca zawodowy, nauczyciele ucący, przedstawiciele różnych zawodów	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach	
4.	Kształcenie samodzielności formułowania i wyrażania sądów.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształcenie umiejętności komunikowania się w różnych sytuacjach i okolicznościach oraz wyrażania własnego zdania. - Ukazywanie potrzeby istnienia norm społecznych regulujących zachowania ludzi. 	wychowawcy, nauczyciele, dyrektor	cały rok	
5.	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych.	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie lekcji wychowawczych w klasach I – VIII poświęconych tej tematyce. - Rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, przedsiębiorczość, innowacyjność, współpraca. - Wdrażanie do ustawicznego uczenia się i samodoskonalenia. 	wychowawcy, nauczyciele, dyrektor; przewodniczący zespołów nauczycieli	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach nauczycieli	
6.	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie lekcji wychowawczych. - Nauka zarządzania czasem pracy: zajęcia na temat planowania i organizacji własnej nauki (rytm dnia, warunki pracy, miejsce pracy, przerwy w trakcie nauki, organizacja czasu pracy, systematyczność, motywacja) 	nauczyciele, wychowawcy	cały rok	

Kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań.

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Budowanie systemu wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie do rozpoznania przez uczniów podstawowych wartości podczas lekcji z wychowawcą, pogadań, ankiet. - Wyodrębnienie najważniejszych dla uczniów, rodziców i nauczycieli wartości. - Przeprowadzenie lekcji wychowawczych, pogadań, warsztatów. - Redagowanie gazetek, informacji, tworzenie prezentacji i plakatów na temat poszczególnych wartości. 	<p>nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, dyrektor, samorząd</p> <p>samorząd uczniowski</p>	cały rok, zgodnie z harmonogramem zajęć	
2.	Rozwijanie umiejętności społecznych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Zdobywanie umiejętności komunikacji międzyludzkiej i rozwiązywania konfliktów na drodze dialogu – na wszystkich zajęciach, na godzinach wychowawczych, podczas przerw, wyjść, imprez. - Podejmowanie działań grupowych i zespołowych na rzecz klasy, szkoły, organizacji i środowiska lokalnego. - Nauka odpowiednich nawyków i zachowań w konkretnych sytuacjach. - Wdrażanie uczniów do samooceny i oceny koleżeńskiej. - Organizowanie wyborów do samorządów klasowych i samorządu uczniowskiego. - Praca w samorządach klasowych – zachęcanie uczniów do działalności na rzecz klasy i szkoły. - Włączanie uczniów w realizację zadań i przedsięwzięć samorządu uczniowskiego. - Włączanie uczniów do udziału i organizacji akcji charytatywnych. 	<p>wszyscy nauczyciele, wychowawcy, pedagog, pracownicy szkoły</p> <p>opiekun samorządu uczniowskiego, dyrektor</p>	cały rok	

3.	Zapoznanie z prawami i obowiązkami dziecka, ucznia, człowieka. Wdrażanie do respektowania zasad, regulaminów, poszanowania prawa.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie zajęć edukacyjnych na temat praw i obowiązkach dziecka / ucznia – zapoznanie z Konwencją Praw Dziecka, Statutem szkoły, fragmentami Konstytucji RP. - Wykonanie gazetek, prezentacji i plakatów poświęconych powyższej tematyce. - Egzekwowanie przestrzegania zasad obowiązujących w szkole - wzmacnianie pozytywnych postaw. - Zapoznanie z obowiązującymi na terenie szkoły zasadami zachowania, regulaminami i procedurami oraz konsekwencjami ich łamania. - Organizowanie samopomocy uczniowskiej (np. pomoc w odrabianiu lekcji). 	wychowawcy, nauczyciele, dyrektor, pracownicy szkoły, rodzice samorząd uczniowski	wrzesień cały rok	
----	---	--	--	--------------------------	--

Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, poszanowania dla dziedzictwa narodowego oraz innych kultur i tradycji

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Poznanie tradycji, historii szkoły i najbliższej okolicy. Budowanie więzi ze wspólnotą szkolną, lokalną, narodową, europejską.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie uroczystości szkolnych – poznanie i pielęgnowanie obrzędowości szkolnej. - Poznanie sylwetki i dorobku patrona szkoły. - Poznanie sylwetek ludzi zasłużonych dla szkoły i miejscowości. - Spotkania z twórcami ludowymi z naszego regionu. - Poznanie sylwetek wielkich Polaków związanych z naszym regionem. - Odwiedzanie miejsc związanych z kulturą naszego regionu. - Porządkowanie grobów i miejsc pamięci na miejscowym cmentarzu i w okolicy. 	wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły, dyrektor rodzice, społeczność lokalna	cały rok	

		<ul style="list-style-type: none"> - Udział uczniów programach i projektach lokalnych, gminnych, wojewódzkich unijnych. - Podejmowanie działań charytatywnych na rzecz klasy, szkoły, organizacji i środowiska lokalnego. 			
2.	Kształtowanie postaw patriotycznych oraz poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Wspólne organizowanie i obchodzenie świąt narodowych i innych uroczystości - Współpraca z rodzicami i przedstawicielami środowiska lokalnego. - Poznawanie postaw patriotycznych zaczerpniętych z literatury i historii. - Udział uczniów w konkursach o tematyce historycznej kształtujących postawy patriotyczne i obywatelskie. - Prezentowanie osiągnięć uczniów na forum szkoły i w środowisku lokalnym - wystawy, konkursy, prezentacje, przeglądy, występy w szkole i poza nią. - Prezentowanie dorobku artystów lokalnych. - Spotkanie z weteranami II wojny światowej, z ciekawymi ludźmi. 	<p>wszyscy nauczyciele</p> <p>dyrektor rodzice</p>	cały rok	zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć
3.	Wychowanie w duchu tolerancji. Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wycieczek: historycznych, krajoznawczych, muzealnych, udział w turniejach, konkursach. - Przeprowadzenie spotkań, warsztatów i lekcji kształtujące postawę tolerancji. - Organizowanie imprez integrujących środowisko szkole, lokalne. - Organizowanie spotkań z przedstawicielami innych kultur, narodowości. - Udział w akcjach charytatywnych, wspomagających osoby niepełnosprawne, starsze, potrzebujące pomocy. - Współpraca z innymi szkołami. 	<p>wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły, dyrektor, rodzice, psycholog</p> <p>opiekun samorządu szkolnego</p>	cały rok	

		- Włączenie rodziców w życie szkoły- organizacja uroczystości, wycieczek, wspólnych spotkań.			
4.	Rozwijanie zainteresowań kulturą oraz odbioru kultury przez uczniów	- Organizowanie wyjazdów do teatru, filharmonii kina, muzeum, wystawy. - Udział w warsztatach artystycznych. - Udział w konkursach recytatorskich, plastycznych i artystycznych. - Prezentacja osiągnięć uczniów w szkole i na szerszym forum. - Dbłość o piękną polszczyznę na co dzień.	nauczyciele, opiekun samorządu uczniowskiego, rodzice	cały rok	

Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska i rozwijanie zainteresowań ekologią

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Kształtowanie właściwych postaw wobec przyrody, rozwijanie zainteresowania ekologią.	- Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości ekologicznej przez udział w różnych formach zajęć lekcyjnych. - Udział uczniów w konkursach i akcjach ekologicznych. - Kontakt ze sztuką poświęconą przyrodzie: muzyka, obrazy, opisy krajobrazów, utwory literackie. - Promowanie bezpośredniego kontaktu z przyrodą, i kulturalnego zachowania w środowisku przyrodniczym – wycieczki, wyjazdy, wyjścia. - Promowanie ekologicznych środków transportu – wycieczki rowerowe. - Popularyzowanie wiedzy na temat ekologii i ochrony środowiska przez różne formy aktywności uczniów- plakaty, prezentacje, gazetki, projekty.	nauczyciele, nauczyciele przedmiotów przyrodniczych	cały rok	

		<ul style="list-style-type: none"> - Kształcenie nawyków ekologicznych na co dzień – oszczędzanie energii, wody. - Promowanie wśród uczniów zbiórki surowców wtórnych- papieru, nakrętek, baterii, elektrośmieci. - Umiejętność segregowania odpadów. - Wpajanie zasad proekologicznych – wyrzucanie śmieci do kosza, ograniczanie ilości plastikowych odpadów, problem dzikich wysypisk w lasach, przy drogach. 			
--	--	--	--	--	--

Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Aktywne spędzanie czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja zajęć ruchowych na dworze. - Organizacja „Dni sportu”. - Organizacja wycieczek rowerowych i pieszych. - Promowanie zwyczaju porannej gimnastyki- „Rozruch poranny zanim wstaniesz z łóżka” - Promowanie pracy fizycznej jako jednej z form spędzania czasu wolnego aktywnie. 	nauczyciel w-f inni nauczyciele, rodzice, mieszkańcy Bychawki	cały rok,	
2.	Upowszechnianie wysiłku fizycznego i zdrowego stylu życia jako atrakcyjnej alternatywy dla nałogów i złych nawyków.	<ul style="list-style-type: none"> - Realizowanie akcji typu: „Opłaca się ćwiczyć”, „Wysiłek fizyczny najlepszym lekarstwem na wyczerpanie umysłowe”, „Zdrowo to sportowo”, „Czas wolny nie jest czasem straconym” - Pogadanki, prezentacje multimedialne. - Prezentacja zestawu ćwiczeń do wykorzystania po wysiłku umysłowym. - Wspólne ćwiczenia i zabawy na przerwach, po lekcjach. - Organizacja i przygotowanie uczniów do konkursów. 	nauczyciel w-f, przyrody, biologii, wszyscy nauczyciele	cały rok	

		<ul style="list-style-type: none"> - Udział w konkursach wiedzy przyrodniczej biologicznej promującej zdrowy styl życia. - Pogadanki, prezentacje, dyskusje na temat problemów żywienia. - Poznanie czynników wywołujących choroby. 			
3.	Zachowanie bezpieczeństwa w codziennym życiu. Troska o bezpieczeństwo innych.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie pogadarek, dyskusji, spacerów w terenie. - Nauczanie przechodzenia przez przejście, poruszanie się po drodze pieszo i rowerem. - Nauczanie zasad ruchu drogowego i zdanie egzaminu na kartę rowerową. 	wszyscy nauczyciele, nauczyciel techniki	cały rok	
4.	Przestrzeganie higieny osobistej, higieny zabawy, nauki i aktywności fizycznej.	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki, prezentacje, rozmowy. - Realizacja treści poświęconych higienie, relaksowi oraz sposoby radzenia sobie ze stresem na poszczególnych przedmiotach. 	wychowawcy klas, n-le, pielęgniarka szkolna, lekarz, pedagog, psycholog,	cały rok	
5.	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie lekcji wychowawczych z wykorzystaniem materiałów o agresji i jej unikaniu. - Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach, oraz organizowanie wycieczek, spotkań, wspólnych wyjść, imprez wszystkich klas na terenie szkoły i poza nią. 	wszyscy nauczyciele, psycholog, pedagog, dyrektor rodzice	cały rok	

Rozbudzenie u uczniów zamiłowań do czytania, zwiększenie aktywności uczniów

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Kontynuowanie akcji: „Cała szkoła czyta dzieciom”.	<ul style="list-style-type: none"> - Przygotowanie plakatów upowszechniających akcję. - Oplakatowanie szkoły. - Czytanie książek w każdej klasie według ustalonego planu. 	wszyscy nauczyciele	cały rok	

2.	„Najlepsi czytelnicy” - konkurs czytelniczy.	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie miesięcznych statystyk czytelnictwa. - Podsumowanie półroczne i roczne stanu czytelnictwa w szkole wszystkich uczniów. 	bibliotekarz	cały rok szkolny	
3.	Spotkanie autorskie.	<ul style="list-style-type: none"> - nawiązanie współpracy z literatami i przygotowanie spotkania z czytelnikami; - współpraca z MGBP w Bychawie 	n-l jęz. polskiego, bibliotekarz, Dyrektor MGBP w Bychawie;	w ciągu roku	
4.	„Mój ulubiony bohater literacki – konkurs plastyczny.	<ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie regulaminu, przygotowanie plakatów, zapisanie chętnych, ukierunkowanie merytoryczne uczestników konkursu, powołanie komisji oceniającej, ogłoszenie wyników i wręczenie nagród, wykonanie wystawy pokonkursowej. 	dyrektor szkoły, nauczyciel plastyki	maj	
5.	Konkursy recytatorskie.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc w wyborze repertuaru, przygotowanie recytatorów, udział w konkursach zewnętrznych, organizowanych przez różne jednostki kultury. 	n-lki nauczania wczesnoszkolnego i n-l jęz. pol.	w ciągu roku	
6.	Lektura nie musi być nudna.	<ul style="list-style-type: none"> - Omawianie lektur w sposób niecodzienny, interesujący. - Organizowanie wycieczek edukacyjnych pod hasłem: „Podążamy literackim szlakami”, w celu poznanie miejsc związanych z życiem i działalnością literacką autorów lektur szkolnych. 	nauczycielki nauczania wczesnoszkolnego i n-l jęz. polskiego	w ciągu roku	
7.	Akcja ph.: „Moda na czytanie”.	<ul style="list-style-type: none"> - Udostępnianie na stronie szkoły recenzji książek czytanych przez uczniów. - Selfie z książkami. - Stworzenie na terenie szkoły miejsca do czytania. - Wzajemna wymiana książek na terenie szkoły. 	nauczycielki nauczania wczesnoszkolnego, n-l jęz. polskiego, bibliotekarz	w ciągu roku	
8.	Nocne czytanie książek.	<ul style="list-style-type: none"> - Zorganizowanie dla klas starszych nocowania w szkole połączonego z czytaniem książek. - Zaangażowanie w ten projekt rodziców. 	wychowawcy kl. starszych, rodzice	dwa razy w roku	

Kształtowanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w świecie cyfrowym

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Realizacja przeznaczonych dla uczniów treści dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz sposobów reagowania w sytuacjach zagrożenia.	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki, dyskusje, prezentacje. - Podejmowanie na lekcjach wychowawczych tematyki bezpiecznego korzystania z Internetu. - Promocja Dnia Bezpiecznego Internetu. 	wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok II	
2.	Upowszechnianie przeznaczonych dla uczniów materiałów edukacyjnych dotyczących odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z nowych mediów.	<ul style="list-style-type: none"> - Zamieszczenie na stronie szkoły informacji o stronach przyjaznych dla uczniów. 	wychowawcy klas, nauczyciel informatyki	IX, VI.	
3.	Promocja materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Gromadzenie materiałów edukacyjnych, broszur, ulotek itp. 	n-1 bibliotekarz, nauczyciele,	IX, cały rok	
4.	Upowszechnianie informacji o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla uczniów, w których można zgłaszać przypadki niebezpiecznych zdarzeń w Internecie.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów z możliwością korzystania z informacji oraz infolinii dostępnej na stronie MEiN. - Praca na lekcjach wychowawczych. - Zamieszczenie informacji na stronie www szkoły. 	wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok szkolny	

5.	Nawiązanie współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły lub placówki na rzecz prawidłowego funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.	- pogadanki i spotkania, np. z policjantem	nauczyciele, dyrektor	w miarę potrzeb	
6.	Zapoznanie rodziców z zagrożeniami wynikającymi z korzystania przez ich dzieci z Internetu (nowych mediów).	- wykład, prezentacja, list, warsztaty	nauczyciele, pedagog	na zebraniach z rodzicami	
7.	Przeciwdziałanie mowie nienawiści w sieci internetowej poprzez: - zapoznanie uczniów ze zjawiskiem a także potrzebą adekwatnej reakcji na nie, - uwrażliwienie na odpowiedzialność za treści zamieszczane w sieci	- Prezentacje multimedialne, filmy. - Scenki dramatyczne przygotowane i odegrane przez uczniów. - Dyskusje, pogadanki na temat wolności słowa.	wychowawcy klas, nauczyciele	cały rok szkolny	

Przeciwdziałanie uzależnieniom

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Kształtowanie postawy sprzeciwu wobec używaniu środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział uczniów w pogadankach, warsztatach i innych formach zajęć rozpoznawania środków uzależniających oraz poznawanie konsekwencji ich działania. - Dostarczenie uczniom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej, konsekwencji używania i posiadania narkotyków i innych substancji odurzających oraz konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów. - Informowanie uczniów i ich rodziców o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią. - Stałe informowanie uczniów o negatywnych skutkach zażywania używek. - Organizacja spotkań z wybranymi specjalistami zajmującymi się zwalczaniem uzależnień. - Wyposażenie uczniów, rodziców w wiedzę o rodzajach środków odurzających, objawach ich zażywania, zagrożeniach wynikających z ich używania oraz sposobach pomocy. - Uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy w kontaktach z używkami, kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli i krytycznego myślenia przy podejmowaniu decyzji w trudnych sytuacjach. 	wszyscy nauczyciele, dyrektor, rodzice, specjaliści, wychowawcy klas	cały rok	

2.	<p>Zapobieganie popadania przez młodzież szkolną we współczesne formy uzależnień (dopalacze, e-papierosy, leki) stosowane jako środki psychoaktywne.</p> <p>Uzależnienie od komputera i Internetu, fonoholizm.</p> <p>Propagowanie stylu życia wolnego od „modnych” używek i gadżetów.</p> <p>Wskazywanie sposobów umiejętnego zagospodarowania i aktywnego spędzania czasu wolnego jako alternatywy dla biernego spędzania czasu przy komputerze czy telefonie komórkowym z dostępem do Internetu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie uczniów, rodziców w wiedzę na temat współczesnych form uzależnień, niepokojących symptomów, oznak uzależnienia, zagrożeń z nich wynikających oraz sposobów pomocy. - Uświadomienie uczniom negatywnego wpływu dopalaczy, elektronicznych papierosów i nadużywania leków na zdrowie fizyczne i psychiczne oraz społeczne funkcjonowanie człowieka. - Uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy w kontaktach z dopalaczami, e-papierosami czy lekami. - Kształtowanie u uczniów umiejętności samokontroli i krytycznego myślenia przy podejmowaniu decyzji w trudnych sytuacjach. - Dostarczenie uczniom wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej, konsekwencji używania, posiadania czy sprzedawania dopalaczy oraz zapoznanie z konsekwencjami prawnymi związanymi z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (spotkania z Policją). 	<p>wychowawca oddziału,</p> <p>nauczyciele przedmiotów ,</p> <p>pedagog,</p> <p>nauczyciel biblioteki ,</p> <p>dyrektor</p>	cały rok	
----	---	--	---	----------	--

Rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	<p>Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów. - Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. 	<p>dyrektor, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>w ciągu roku szkolnego</p>	

2.	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów (w tym technik mediacyjnych).	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów. - Zajęcia integracyjne w klasach. - Lekcje wychowawcze z wykorzystaniem materiałów tematycznych. - Współpraca z rodzicami. 	dyrektor, wychowawcy, rodzice	w ciągu roku zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów	
3.	Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi oraz trudnościami w kontaktach z rówieśnikami.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie zajęć: dydaktyczno – wyrównawczych, zajęć korekcyjno – kompensacyjnych, rewalidacyjnych, artystycznych, kształtujących kreatywność, logopedycznych, socjoterapeutycznych i innych. - Stwarzanie uczniom w miarę ich możliwości warunków do uczestniczenia w życiu szkoły (uroczystości, konkursy artystyczne i inne) oraz innych sytuacji sprzyjających poszukiwaniu mocnych stron oraz budowaniu wiary we własne możliwości i siły. - Współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną i innymi instytucjami wspierającymi rozwój dzieci i młodzieży. 	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy	zgodnie z zaplanowanym harmonogramem zajęć wspierających, w ciągu roku szk.	
4.	Wspomaganie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> - Bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza nią. - Indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicem. - Zapoznanie rodziców z Konwencją o Prawach Dziecka, statutem szkoły i regulaminami oraz programami obowiązującymi w szkole. - Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych poprzez spotkania ze specjalistami. 	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, rodzice	w ciągu roku	

5.	Eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niesprzyjającymi nauce warunkami zewnętrznymi (pandemia, klęska żywiołowa, inne nadzwyczajne sytuacje) oraz związanemu z tym nauczaniu zdalnemu.	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie rzetelnych i dostosowanych do wieku informacji o bieżącej sytuacji nadzwyczajnej, w której znajdują się uczniowie. - Nawiązanie kontaktu z instytucjami odpowiedzialnymi za udzielanie pomocy i wsparcia uczniom, nauczycielom i rodzicom w sytuacjach nadzwyczajnych. - Stały kontakt z rodzicami uczniów w celu monitorowania stanu psychicznego dzieci. - Zapewnienie uczniom bezpiecznego powrotu do szkoły. - Objęcie opieką uczniów, którzy ucierpieli z powodu zaistnienia sytuacji nadzwyczajnej. 	dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, specjaliści, rodzice	w razie potrzeby	
----	---	---	---	------------------	--

Efektywne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentowanie własnego stanowiska, z uwzględnieniem doświadczeń i poglądów innych ludzi

Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Uwagi
1.	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. - Kurs mediacji dla uczniów chętnych, prowadzony przez specjalistę. - Przeprowadzenie szkolnej debaty nt. praw i wolności w szkole. 	dyrektor szkoły opiekun Samorządu Uczniowskiego	w ciągu roku	
2.	Doskonalenie kultury bycia.	- „Zajęcia Akademii Dobrych Manier” – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów realizowane w ramach świetlicy.	nauczyciele, opiekunowie świetlicy	w ciągu roku, zgodnie z tyg. planem lekcji	
3.	Dbałość o dobry klimat w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Badanie samopoczucia ucznia w szkole. - Obserwacja zachowań na tle rówieśników. - Realizacja planu samorządu uczniowskiego. 	wychowawcy, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego	w ciągu roku	

Przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z okresem dorastania, zdobywanie wiedzy na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego w okresie adolescencji

Lp.	Zadanie do realizacji	Sposób realizacji	Osoby realizujące	Terminy	Uwagi
1.	Utrwalenie zachowań asertywnych oraz uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i zapobiegania agresji.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja zajęć dla uczniów klas I – VIII „Radzenie sobie z agresją”. - Pogadanki, lekcje wychowawcze lub zajęcia warsztatowe uczące asertywności oraz radzenia sobie ze zjawiskami agresji i przemocy. 	psycholog, pedagog, wychowawcy klas, rodzice	cały rok	
2.	Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego, propagowanie tolerancji i zapobieganie przejawom dyskryminacji, kształtowanie systemu wartości.	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje wychowawcze- zapoznanie ze statutem szkoły; rozmowy z uczniami kształtujące postawy kulturalnego zachowania się, tolerancji, szacunku dla innych oraz zapobiegania i przeciwstawiania się wszelkiej dyskryminacji. - Przeprowadzenie warsztatów dla uczniów klas V-VIII. 	wychowawcy klas we współpracy z pedagogiem, psychologiem, rodzice	cały rok	
3.	Radzenie sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje z wychowawcą, rozmowy indywidualne. - Zajęcia z wychowania do życia w rodzinie. - Wyposażenie uczniów w podstawowe wiadomości na temat stresu i jego wpływu na organizm młodego człowieka oraz wskazywanie sposobów radzenia sobie w zaistniałych sytuacjach stresowych. 	wychowawcy, nauczyciel, pedagog, psycholog, n-l wychowania do życia w rodzinie, rodzice	cały rok	
4.	Uświadomienie czym jest przemoc i agresja, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi, negatywnymi emocjami, szukanie możliwości emocjonalnego wsparcia.	<ul style="list-style-type: none"> - Wzmacnianie poczucia własnej wartości, eliminowanie zachowań agresywnych i wskazywanie sposobów umiejętnego kierowania agresji na inne obszary aktywności. - Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, przeciwstawiania się presji rówieśniczej, kształtowanie postaw asertywnych. 	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog, nauczyciel biblioteki, dyrektor, rodzice	cały rok	

5.	Zapobieganie podejmowania przez młodzież zachowań ryzykownych typu: wczesna inicjacja seksualna.	<ul style="list-style-type: none"> - Dostarczanie wiadomości na temat okresu dojrzewania i uczulanie na zagrożenia z tym związane. - Bogacenie wiedzy uczniów dotyczącej stosowania zabezpieczeń przed niepożądaną ciążą. - Uświadamianie istoty macierzyństwa – odpowiedzialność przyszłej matki za życie własne i dziecka. Problematyka „niechcianej” ciąży i aborcji. - Wyposażenie uczniów w podstawowe wiadomości na temat płodowego zespołu alkoholowego (FAS), który jest skutkiem działania alkoholu na płód. - Kształtowanie postaw prorodzinnych. - Podniesienie wiedzy i świadomości uczniów na temat chorób przenoszonych drogą płciową oraz HIV/AIDS. 	wychowawcy, pedagog psycholog, rodzice, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie	cały rok	
6.	Uświadamianie problemu depresji w okresie dorastania zapobieganie związanym z nią zaburzeniom. Profilaktyka zaburzeń odżywiania wśród młodzieży, promowanie zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> - Wyposażenie młodzieży, rodziców i nauczycieli w wiedzę nt. zagrożeń związanych z zaburzeniami depresyjnymi, zaburzeniami odżywiania – anoreksja, bulimia, otyłość. - Wczesne wykrywanie problemów wśród młodzieży – udzielanie pomocy, a w razie konieczności kierowanie do specjalistycznych instytucji. - Prowadzenie zajęć edukacyjnych wśród uczniów. - Promowanie zdrowego stylu życia. - Uczenie właściwych nawyków żywieniowych. - Organizacja zajęć sportowych. - Wzmacnianie poczucia własnej wartości. - Eliminowanie napięć psychicznych oraz uczenie technik relaksacyjnych. 	pedagog, pielęgniarka szkolna, wychowawca, nauczyciel biologii, przyrody, nauczyciel w-f, zaproszeni specjaliści, rodzice	cały rok	

VI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. regulacji prawnych. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.